

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/12734 GK 157
7/12878 GK 164
7/12880 GK 164
7/12882 GK 164
7/12883 GK 164
7/12884 GK 164
7/12890 GK 164
23.....07/2024

Sayı : E-32661919-610- 100
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 07/06/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1440500 sayılı yazınız.
b) 11/06/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1442326 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b)'de kayıtlı yazılarla iletilen Konya Milletvekili Barış BEKTAŞ'ın 7/12734, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin 7/12878, Bursa Milletvekili Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU'nun 7/12880, İzmir Milletvekili İbrahim AKIN'ın 7/12882, Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İRMEZ'in 7/12883, İstanbul Milletvekili M. Satuk Buğra KAVUNCU'nun 7/12884 ve Şanlıurfa Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/12890 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (8 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN 7/12878 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ**

1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun kapsamında 2006 yılından 2024 yılına kadar yurt dışında öğrenim gören/öğrenim görmeye hak kazanan bursiyerlerin yıllara göre dağılımı; 2006 yılında 129, 2007 yılında 328, 2008 yılında 411, 2009 yılında 405, 2010 yılında 370, 2011 yılında 471, 2012 yılında 379, 2013 yılında 389, 2014 yılında 632, 2015 yılında 574, 2016 yılında 366, 2017 yılında 623, 2018 yılında 626, 2019 yılında 645, 2020 yılında 431, 2021 yılında 212, 2022 yılında 190, 2023 yılında 563'tür. Bu yıllar arasında 2756 alanda 4582'si YÖK (devlet üniversiteleri), 319'u Millî Eğitim Bakanlığı ve 2843'ü ise diğer kamu kurum ve kuruluşları adına öğrenim görmek üzere 7744 öğrenci yurt dışına gönderilmiş veya gönderilmeye hak kazanmıştır. Bu öğrencilerin 3705'i doktora, 210'u post doktora, 2743'ü yüksek lisans ve 1086'sı diğer programlara kayıtlıdır.

2006 yılından itibaren yurt dışına gönderilen/gönderilmeye hak kazanan bursiyerlerin öğrenim gördükleri ülkelere göre dağılımı; A.B.D.'de 2130, Almanya'da 402, Arjantin'de 4, Avustralya'da 64, Avusturya'da 7, Azerbaycan'da 8, Belçika'da 17, Birleşik Krallık'da 3197, Bosna Hersek'te 5, Brezilya'da 1, Bulgaristan'da 2, Çek Cumhuriyeti'nde 3, Çin'de 39, Danimarka'da 10, Endonezya'da 2, Fas'ta 11, Finlandiya'da 7, Fransa'da 76, Güney Afrika'da 10, Güney Kore'de 33, Gürcistan'da 5, Hırvatistan'da 1, Hindistan'da 6, Hollanda'da 174, İran'da 12, İrlanda'da 12, İspanya'da 20, İsraill'de 1, İsveç'te 5, İsviçre'de 34, İtalya'da 51, Japonya'da 37, Kanada'da 118, Katar'da 8, Kırgızistan'da 2, Lübnan'da 9, Macaristan'da 9, Malezya'da 35, Meksika'da 1, Moğolistan'da 1, Norveç'te 4, Peru'da 1, Polonya'da 2, Portekiz'de 3, Rusya Federasyonu'nda 93, Sırbistan'da 3, Suudi Arabistan'da 2, Tunus'ta 7, Türkiye'de 195, Umman'da 1, Ürdün'de 96, Yeni Zelanda'da 1, Yunanistan'da 3, diğer ülkelerde 764, şeklindedir.

1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışına gönderilen ve eğitimlerini tamamlayarak ülkemize geri dönen öğrenci sayısı 4483'tür. Halihazırda 3165 öğrencinin ise öğrenim süreci devam etmektedir. Mezkur Kanun kapsamında yurt dışında burslu olarak öğrenim gören ancak yurda dönmeyen öğrenciler için ilgili Kanun'un 19'uncu maddesi hükmünce işlem yapılmaktadır.

Yurtdışında öğrenim göreceğ öğrencilerin seçme ve yerleştirme süreci 1416 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesine göre eşitlik ilkesi gözetilerek ve şeffaf bir şekilde yürütölmektedir.

Mezkur Kanun'un 21'inci maddesinin değışik 2. fıkrası ile Türk Öğrencilerin Yabancı Ülkelerde Öğrenimleri Hakkında Yönetmelik'in "İstihdam" başlıklı 34. maddesinin 2. fıkrası kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı adına gidip doktora öğrenimi tamamlayanların millî eğitim uzmanı olarak atanmaları sağlanmaktadır. Aynı zamanda yükseköğretim kurumları adına giden bursiyerlerin ise hangi kadroda atamalarının yapılacakları da düzenleme altına alınarak belirliliğın sağlanması amaçlanmıştır. Bu program kapsamında yurtdışında öğrenim gören öğrencilerin yurt dışında geçirdiğ süreler kıdem ve derece hesaplamasına dahil edilerek özlük haklarında iyileştirmeye gidilmiştir.

25.10.2023 tarihli ve 88038476 sayılı Makam Onayı ile 1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışına gönderilip çeşitli nedenlerle haklarında tazminat takibatı yapılan kişilerinden yüksek lisans veya doktora derecesine sahip olanların bakiye para borçlarını mecburi hizmet yoluyla

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ifa edebilmelerine imkân sağlanmıştır. Bununla birlikte yurtdışına gönderilecek öğrencilerin öğrenimleri sonrasında geri dönüşlerinin sağlanması amacıyla mevzuat hükümleri gereğince taahhütname ve kefalet senedi imzalamaları, mecburi hizmetine başlamadığı takdirde yapılan harcamaları faizleri ile birlikte geri ödemeleri zorunlu kılınmıştır. Ayrıca mevzuatta yapılan değişikliklerle bursiyerlerin öğrenci vizesi dışında herhangi bir vize almasının önüne geçilmiş, sürekli oturum hakkı veya vatandaşlık hakkı alarak öğrenim gördükleri ülkede kalmaları zorlaştırılmıştır.

Bakanlığımızca ilgili Kanun kapsamında yurt dışına gönderilen öğrencilerin adına öğrenim gördüğü kamu kurum ve kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarına tüm bursiyerlerin, ihtisası dâhilinde işleri yürütmek üzere ilgili birimlerde görevlendirilmesi, eğitim aldıkları alanda edindikleri bilgi birikimi ve deneyimini daha etkili kullanmasına olanak tanınması vb. hususlarında 06.03.2024 tarihli resmi yazı ile bildirimde bulunulmuş; burs programı kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen bursiyerlerin görev yaptıkları kurumlara katkılarının veriye dayalı olarak analiz edilmesi, mezunlarla ilgili Bakanlığımız kayıtlarının güncellenmesi, bursiyerlere yönelik izleme ve takip sisteminin oluşturulması ve en nihayetinde burs programıyla ilgili istihdam politikalarının değerlendirilebilmesi amacıyla çalışma başlatılmıştır. Söz konusu çalışma kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarından gelen veriler ışığında hazırlanan raporlar aracılığıyla bursiyerlerin öğrenimleri sonrasında uzmanlık alanlarına uygun görevlendirmelerle motivasyonları ve verimlilikleri artırılarak nitelikli insan kaynağının etkili bir şekilde yönetilmesinin sağlanması amacıyla kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliğine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışında öğrenim görüp mecburi hizmetini ifa ederken herhangi bir nedenle görevinden ayrılanların durumu, kurumlarınca ilgilinin istifa dilekçesi ve kurum onayı ile birlikte Bakanlığımıza bildirilmektedir. İlgili Kanun kapsamında yurt dışında öğrenim görüp mecburi hizmetini ifa ederken herhangi bir nedenle görevinden ayrılanlardan %70'i yükseköğretim kurumlarında doktor öğretim üyesi/öğretim görevlisi kadrolarında görev yapmaktadır. Bursiyerlerden mecburi hizmetini ifa ederken herhangi bir nedenle görevinden ayrılanların hangi ülkeleri tercih ettikleri hususunda herhangi bir bilgi mevcut değildir.

Kamu kurumları bünyelerinde istihdam edilen bursiyerlerimiz, gerçekleştirilecek projelerde, dijital dönüşüm süreçlerinde ve inovasyon çalışmalarında kamu kurumlarına önemli bir avantaj sağlamaktadır. Bursiyerlerin sahip olduğu küresel perspektifin Türkiye'nin dış ilişkilerinin güçlendirilmesine ve uluslararası platformlarda daha etkin bir rol oynamasına katkı sağlaması beklendiğinden kalkınma hedefleri kapsamında bu bireylerin kamuda istihdamı teşvik edilmektedir.